

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА
СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12. ФЕБРУАР 2017.

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

Издавач

Друштво дефектолога Србије

За издавача

Синиша Ранковић , председник УО Друштва дефектолога Србије

Организатори

Друштво дефектолога Србије

Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Организациони одбор

Маја Матовић

Драгана Пашћан

Милка Лековић

Слободан Банковић

др Стеван Несторов

Драган Роловић

Програмски одбор

Проф. др Александар Југовић

Проф. др Гордана Николић

Проф. др Шпела Голубовић

Проф. др Гордана Одавић

Проф. др Милица Глигоровић

Проф. др Мирослав Вранкић

Проф. др Владимир Трајковски

Проф. др Чедо Вељић

Проф. др Сања Ђоковић

Доц. др Весела Миланков

Доц. др Горан Јованић

Доц. др Биљана Милановић - Доброта

Доц. др Александра Грбовић

Доц. др Снежана Илић

Доц. др Љубица Исаковић

Доц. др Татјана Ментус

др Зорица Поповић

др Стеван Несторов

мр Драгана Галовић - Ђанковић

мр Златко Буквић

мр Инес Делцото

Генерални секретар

мр Миодраг Недељковић

Технички уредник

мр Миодраг Недељковић

Секретар за финансије

Радомир Лековић

Припрема и штампа

БИГ штампа

Тираж 500

ИСБН _____

УЛОГА РОДИТЕЉА У ПОДСТИЦАЊУ ЕМПАТИЈЕ КОД ДЕЦЕ

Марија Јовановић*, Бранислава Поповић-Ћитић

Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд

Емпатија, као комплексан афективно-когнитивни феномен, представља способност разумевања и дељења туђих емоционалних стања и контекста, односно способност да се идентификују мисли и осећања друге особе, те да се на опажене мисли и осећања одговори адекватним емоционалним реакцијама. Бројна научна истраживања недвосмислено указују на позитивне ефекте емпатичности у развијању просоцијалних облика понашања, унапређивању квалитета интерперсоналних односа и јачању осећања личног задовољства, али и на чињеницу да снижен ниво емпатије, посебно у домену њене когнитивне компоненте, стоји у вези са настајањем, развијањем и одржавањем агресивног, антисоцијалног и делинквентног понашања. Отуда се активностима усмереним на развијање емпатског капацитета придаје значајан потенцијал у области превенције и третмана различитих облика проблема понашања.

Подстицање развоја когнитивне и афективне компоненте емпатије посредовано је низом срединских утицаја, међу којима се, посебно у раним развојним фазама детета, издвајају утицаји породичног окружења у виду адекватног родитељског ангажовања. На основу прегледа низа емпиријски заснованих смерница и анализе потврђено ефективних породичних програма, могуће је издвојити неколико родитељских интервенција које се показују успешним у подстицању емпатије код деце. То су: родитељска индукција као посебан вид дисциплиновања, когнитивно-вербална анализа ситуације, механизми моралног одупирања, поступци развијања емоционалне писмености, употреба одговарајућих медијских садржаја, ангажовање у ситуацијама које „провоцирају“ емпатско реаговање, као и моделовање понашања по узору на родитељски модел емпатичности.

Уважавајући значај који емпатија може имати на позитиван развој и превенцију проблема понашања, те важну улогу родитеља у процесу развијања емпатичности деце, у раду ће, након дескрипције кључних истраживачких налаза о ефективности родитељских интервенција, бити изведене конкретне смернице за позитивно ангажовање родитеља на плану јачања емпатског капацитета и развијања емпатије деце.

Кључне речи: емпатија, родитељско ангажовање, позитиван развој, превенција проблема понашања

* E-mail: jovanovicmarija1990@hotmail.com